

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **V. V.**, zastoupen JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Vodičkova 704/36, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **D. N.**, zastoupen Mgr. Jiřím Oswaldem, advokátem se sídlem Bílkova 132/4, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2022, č. j. MHMP 898734/2022, o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 8. 2023, č. j. 17 A 58/2022-81,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 8. 2023, č. j. 17 A 58/2022-81, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Odbor výstavby Úřadu městské části Praha 12 („správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 22. 7. 2021, č. j. P12 28713/2021 OVY, povolil stavební záměr osoby zúčastněné na řízení, a to umístění a provedení stavby „polyfunkční objekt autoservisu se 2 bytovými jednotkami ve 2. NP“ na pozemku č. parc. X v k. ú. M. Jedním z podkladů bylo předchozí rozhodnutí téhož orgánu ze dne 15. 2. 2021, č. j. P12 6656/2021 OVY („rozhodnutí o výjimce“), o povolení výjimky z § 29 odst. 2 nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze (pražské stavební předpisy). Podstata výjimky spočívá v povolení umístit dvě severní nároží stavby autoservisu méně než 3 m od společné hranice se sousedním pozemkem (konkrétně 1,00 a 2,40 m).

[2] Rozhodnutím označeným v záhlaví (dále „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl odvolání žalobce, který následně podal žalobu k Městskému soudu v Praze (dále „městský soud“). Uplatnil celkem pět žalobních bodů a městský soud mu dal za pravdu, toliko pokud jde o námitku, že udělená výjimka týkající se minimálního odstupu od hranice pozemku nebyla dostatečně odůvodněna. Při posouzení zákonnosti podkladového (subsumovaného) rozhodnutí o výjimce městský soud dospěl k závěru, že žalovaný se nevypořádal s kritérii pro povolení výjimky vyplývajícími z § 169 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a jeho odůvodnění je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, přičemž zjištěná nezákonnost rozhodnutí o výjimce měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

[3] Městský soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

II. Kasační stížnost

[4] Proti rozsudku městského soudu podala osoba zúčastněná na řízení („stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“).

[5] Podle stěžovatele nelze přisvědčit závěru městského soudu, že by bylo rozhodnutí o výjimce neodůvodněné. Městský soud zcela pominul skutečnost, že dotčený vlastník sousedního pozemku udělil k záměru stěžovatele souhlas.

[6] Přestože měl městský soud podle stěžovatele hodnotit podmínky aktivní legitimace žalobce, neučinil tak. Ve vztahu k otázce věcné legitimace žalobce ve vztahu k rozhodnutí o výjimce stěžovatel namítá, že se udělená výjimka žalobce nijak nedotýká, a naopak umožnila stavbu umístit dál od jeho pozemků.

[7] Krom výše uvedeného se městský soud nezabýval ani ochranou dobré víry stěžovatele. Záměr byl již částečně realizován a stěžovatel má závazky spojené s jeho financováním. Městský soud přesto nijak nezohlednil dopad, který bude na stěžovatele jakožto stavebníka zrušení rozhodnutí mít. Stěžovatel proto městskému soudu vytýká přepjatý formalismus při rozhodování a absenci odůvodnění týkající se této otázky. Důsledkem zmíněných pochybení je porušení stěžovatelova práva na spravedlivý proces.

[8] Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[9] Žalovaný se s obsahem kasační stížnosti ztotožnil. Potvrdil, že vlastník pozemku dotčeného snížením odstupové vzdálenosti vyslovil s tímto výjimečným řešením souhlas. Naopak žalobce účastníkem tohoto řízení nebyl a v odvolání proti rozhodnutí o společném povolení se takového procesního postavení ani nedovolával. Zároveň žalobce nemohl být snížením odstupové vzdálenosti dotčen, jelikož je vlastníkem pozemku

pokračování

a rodinného domu naproti přes ulici Do koutů, naopak je pro něj řešení umožněné výjimkou příznivější.

[10] K obsahu odůvodnění rozhodnutí o výjimce žalovaný doplňuje, že v situaci, kdy jedná s účastníky, kteří proti záměru nebrojí, nemá smysl odůvodnění *příliš rozepisovat*, protože dotčeným osobám jsou okolnosti zřejmé. Z obsahu je navíc zjistitelné, jakými úvahami se řídil. Výsledkem zrušení napadeného a prvostupňového rozhodnutí na základě nezákonnosti podkladového rozhodnutí o výjimce by tak bylo vydání nové výjimky pouze s obsáhlejší verzí odůvodnění. Žalovaný proto navrhuje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je přípustná a lze ji projednat.

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Městský soud správně a v souladu s ustálenou judikaturou předeslal, že rozhodnutí o povolení výjimky je subsumovaným správním aktem, který není možné samostatně napadnout žalobou ve správním soudnictví. K přezkumu tohoto závazného podkladu proto může dojít až v rámci řízení o žalobě proti výslednému rozhodnutí, v tomto případě proti společnému povolení.

[14] Předmětné rozhodnutí o výjimce spočívá v povolení umístit dvě severní nároží stavby autoservisu ve vzdálenostech 1,00 m a 2,40 m od společné hranice se sousedním pozemkem, tedy méně než 3 m, které povolují pražské stavební předpisy.

[15] Žalobce v souvislosti s udělenou výjimkou namítal, že odůvodnění rozhodnutí o ní nesplňuje náležitosti kvůli chybějící správní úvaze o důvodech výjimečného řešení. Aby se však městský soud mohl zabývat touto námitkou věcně, měl nejprve vyhodnotit, zda je žalobce ve vztahu k rozhodnutí o výjimce aktivně legitimován.

[16] Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí.*

[17] Otázkou aktivní procesní legitimace dle § 65 odst. 1 s. ř. s. se NSS již opakovaně zabýval. Uvedené ustanovení zakládá aktivní procesní legitimaci každému, kdo logicky konsekventně a myslitelně tvrdí, že výrokem žalobou napadeného rozhodnutí bylo přímo nebo v důsledku porušení jeho práv v předcházejícím řízení zasaženo do jeho právní sféry (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 4. 2024, č. j. 5 As 225/2023-37).

[18] Žalobce v žalobě nevysvětlil, jak by se jeho práv mohlo konkrétně dotknout nedodržení předepsané odstupové vzdálenosti povolované stavby od hranice pozemku třetí osoby, od něhož odvozuje nezákonnost rozhodnutí o výjimce, jakož i konečného rozhodnutí povolujícího záměr. Ani z obsahu spisu není patrné, jak by se práv žalobce mohlo dotknout posunutí dvou nároží stavby autoservisu směrem dál od jeho pozemku.

Městský soud se touto otázkou vůbec nezabýval a rovnou se věnoval posouzení důvodnosti žalobcovy námitky.

[19] Otázku aktivní procesní legitimace (přípustnosti tvrzení) přitom nelze směřovat s otázkou aktivní věcné legitimace (pravdivosti tvrzení). Pravdivost tvrzení je podstatná až pro posouzení důvodnosti, ke kterému dochází teprve při posouzení ve věci samé (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009-120, č. 1910/2009 Sb. NSS).

[20] NSS již mnohokrát dovodil, že účastník v pozici nynějšího žalobce může ve správním řízení a následně soudním řízení správním (úspěšně) uplatňovat jen námitky, které se týkají jeho veřejných subjektivních práv. Nemůže hájit práva třetích osob ani obecně dohlížet nad dodržováním zákonnosti, pokud zároveň nejsou dotčena jeho veřejná subjektivní práva (srov. rozsudky ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83, či ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 As 139/2012-40, bod 18, ze dne 27. 2. 2015, č. j. 8 As 135/2014-42, bod 18, a ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 238/2015-38, bod 37, nebo nověji ze dne 25. 2. 2022, č. j. 5 As 234/2020-35, bod 37). Právě námitka, které vyhověl městský soud v napadeném rozsudku, ale tento rámec přesahuje (obdobně např. rozsudek NSS ze dne 4. 10. 2022, č. j. 10 As 522/2021-126, body 18, 19, 21).

[21] Žalobce je spoluvlastníkem pozemku, který se nachází naproti pozemku stěžovatele situovaném přes ulici Do koutů, nikoli sousedního pozemku třetí osoby, který je jako jediný rozhodnutím o výjimce dotčen. Skutečnost, že se stavba autoservisu nachází blíže k sousednímu pozemku, nemá podle NSS žádný dopad do právní sféry žalobce. Z povolení snížení odstupových vzdáleností nevyplývá žádný následek, který by měl na žalobce jakýkoliv vliv. Žalobce v rámci předmětné žalobní námitky ani žádný takový vliv netvrdil a zaměřil se pouze na dopad rozhodnutí o společném povolení. Ostatně žalobce nebyl ani účastníkem řízení, v němž se rozhodovalo o udělení výjimky – těmi byli toliko žadatel a vlastník sousedního pozemku (jako osoba, která může být rozhodnutím přímo dotčena, srov. § 27 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád).

[22] Z výše uvedeného vyplývá, že žalobci nesvědčí právo brojit proti zákonnosti rozhodnutí o výjimce jakožto závazného podkladu rozhodnutí o společném povolení. Městský soud proto nebyl oprávněn posuzovat důvodnost této námitky a na jejím základě zrušit obě správní rozhodnutí. Dopustil se tedy vady řízení, která měla vliv na zákonnost jeho rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], proto je třeba napadený rozsudek zrušit. Za této situace již nebylo namístě vypořádat zbylé kasační námitky.

V. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou. Rozsudek městského soudu proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[24] V dalším řízení je městský soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku a bude postupovat v souladu s ním. V rozsahu námitky nezákonnosti rozhodnutí o výjimce tedy městský soud žalobě vyhovět nemůže.

pokračování

[25] Podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. městský soud v novém rozhodnutí rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2024

Eva Šonková
předsedkyně

s
e
n
á
t
u